ZAMAN 15 OCAK 2005 CUMARTES SAYI: 110 ZAMAN LA B RL KTE SATILIR

www.zaman.com.tr/ailem

Çocuklar neden ÖRÜMCEK ADAM olmak ister?

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

15 OCAK 2005 CUMARTESİ SAYI: 110

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz	Sahibi
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak Osman Karyağdı
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak fotoğrafı	İsa Şimşek
Kapak	Orhan Nalın
Sorumlu Müdür	Yakup Akalın
Reklam Koordinatörü	Yakup Şimşek

Çobançeşme Mh. Kalender Sk. No:21. 34530 Yenibosna-İstanbul
Tel: 0212 639 34 50 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://www.zaman.com.tr/ailem
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Dostluk aynı yöne yürümektir

Günlerini, haftalarını hatta aylarını onunla geçirmek zorunda kalmıştı. Gönlü bir türlü ısınamamış, her yaptığı gözüne batar olmuştu. Buna frekansları uymuyor ya da yıldızları barışmadı denilebilir miydi onu da bilemiyordu. Ama bu hislerini ona duyurmamak için epey mücadele etti. Nefsi ona; "Bu insan sana ters bir insan. Her hareketi seni sinirlendiriyor. O bencil ve egoist aynı zamanda. Sense hep onu düşünerek adımlarını atıyorsun. O bir gün bile olsa seni düşünmedi ki!" diyordu. İçindeki ses ona "Bir kez yüzünü as, senden astarını isteyen de olmayacak bir daha" diye söylese de o bir türlü bunları yapamıyordu. Bu düşünceler ona karabasan gibi çöktüğünde sağduyusu onun yardımına koşuyor ve şüphelerini dağıtmak için şöyle sesleniyordu: " Sen bu insanla dostluğunu ya da ev arkadaşlığını o çok iyi bir insan olduğu için yapmıyorsun ki! Sen bu insanı seviyorsan zaten Allah (cc) için seviyorsun. O'nu seviyorsun; çünkü o da seninle aynı yolda. Yani Allah rızası gayretinde. Evet karakteri ve davranışları bunun için çok uygun değil. Ama bunları yapabilmek için senin de yardımına ihtiyacı var. Yani o yardımı bir dostu olarak sen yapabilirsin."

Sedat Bey, "Faruk'la iyi anlaşıyorsunuz." denildiğinde nefsiyle sağduyusu arasında yaşadıklarını hatırladı. Faruk beyin ne kaprisleri, ne sivri sözleri yenilir-yutulur gibiydi. Kimi zaman, "Neden katlanıyorum ki bu arkadaşa?" diye kendine sorduğunda aklına; "Allah için sevin. Allah için buğz edin." düsturu geliyordu. Faruk beyi nefsine hoş gelmese de, "Allah için seviyorum" diyebilmek gayreti ağır basıyordu.

Aynı duyguları yaşayanlardan biri de Seher hanımdı. Kimi insanlar sizlere adeta huzur şerbeti içirir, sizi rahatlatır. Kimileri de sizi strese boğar, size ait olmayan dertlerle beraber yaşamak zorunda kalırsınız. Seher hanım, iş arkadaşının huy ve karakterinin çarpıklığına rağmen onun elini bırakmak istemiyordu. "Bu kızda ne buluyorsun, yüz vermesen olmaz mı?" tepkilerine nefsi de "evet" diyordu. Ama kalbi bunları doğru bulmuyordu. Evet arkadaşının davranışları hoş değildi. Çoğu zaman kendini üzüyordu. "Lakin ben onun elini tutmuşsam ne kendim için ne de onun için tutmuş sayılırım. Allah rızasından başka amacım yoktur." düşüncesiyle sağduyusu galip geliyordu.

Bizler genellikle dört dörtlük dostlarımız olsun isteriz. Ama bu çoğu zaman mümkün olmaz. Biz kendimizi mükemmel ve kusursuz buluruz. Altından cepkenli giymiş gibiyizdir. Çevremizdekiler ise hiçbir zaman "iyi" olamamış insanlardır. Halbuki insan kendi gözündeki çöpü görmezmiş.

Ailem olarak dostlukları pekiştirecek, dost meclislerine bereket getirecek çağrımıza yüzlerce mektup geldi. Açıkçası bu kadar çok ve güzel mektubun arasından hangisini yayınlayacağımızı şaşırdık.

Bu hafta birçok anne-babanın derdi olan bir konu var kapağımızda. Çizgi filmlerin çocukların üzerindeki etkisiyle birlikte çocukların merakla izlediği Örümcek Adam çizgi filmi ve bilgisayar oyunlarının etkilerini araştırdık.

Daha güzel bir haftada buluşmak dileğiyle

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

KISA KISA

الْتَمِسُوا الرِّزْقَ فِي خَبَايَا الْأَرْضِ

İltemisû'r-rızka fî habâya'l-ardı.

Rızkınızı yerin derinliklerinde arayınız. (Kenzü'l-Ummâl, 4/21)

Ensardan hanım sahabilerin titizliği

Şeybe kızı Safiyye anlatıyor: "Bir gün Âişe'nin (ra) yanında otururken Kureyş kadınlarının üstünlüklerinden söz ettik. Hz. Âişe:

"Hiç şüphesiz Kureyş kadınlarının kendilerine has fazîletleri vardır; ama vallahi ben ensârın hanımlarından daha değerli, Allah'ın kitabını tasdîk etme bakımından onlardan daha titiz, daha inançlı kadınlar görmedim. Allah'a yemin ederim ki Nûr Sûresi'ndeki: "Mümin kadınlara da bakışlarını kısmalarını ve edep yerlerini günahtan korumalarını söyle! Yine söyle ki mecburen görünen kısımları müstesna olmak üzere, zinetlerini teşhir etmesinler. Başörtülerini yakalarının üzerini kapatacak şekilde örtsünler. Zinet takılan yerlerini kocaları, babaları, kocalarının babaları, oğulları, üvey oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, mümin kadınlar, ellerinin altında bulunanlar (köleler), erkeklikten kesilip kadınlara ihtiyaç duymayan hizmetçileri veya henüz kadınların mahrem yerlerini anlamayan çocukları dışında kimseye göstermesinler. Saklı zinetlerine dikkat çekmek için, ayaklarını da vurmasınlar. Ey müminler! Hepiniz toptan Allah'a tövbe ediniz ki felaha eresiniz." (Nûr, 24/31) âyeti nâzil olunca ensârın erkekleri, kadınlarının yanlarına dönerek bu âyeti kendilerine okumaya başladılar. Bu emri duyan ensâr kadınları da istisnasız hemen kalkıyor, örtüsünü alıyor, ona bürünüyordu. Artık namazlarda Rasûlullah'ın arkasında her tarafları örtülü olarak başlarına kuş konmuş gibi (sessiz) durmaya başlamışlardı." (İbn Ebî Hâtim ve Ebû Dâvud)

İlim öğrenmek de çalışmaktır

Enes (ra) anlatıyor: "Peygamberimiz zamanında iki kardeş vardı, birisi sanatkârdı, çalışıyordu, öbürüsü ise sürekli Allah Rasûlü'nü izliyor, O'ndan ilim öğreniyordu. Sanatıyla uğraşan, çalışmıyor diye kardeşini Efendimiz'e şikâyet etti. Rasûlullah'ın karşılığı şu oldu:

Ne malûm, belki de onun sayesinde rızıklandırılıyorsun!.." (Hâkim, el-Müstedrek)

Allah'ı (cc) tanıyan ve itaat eden zindanda dahi olsa bahtiyardır. O'nu unutan saraylarda da olsa zindandadır, bedbahttır.

FOTOĞRAF: AP

İlimle amel birlikte yürümeli

Abdullah b. Ukeym anlatıyor: "Şu mescitte, Abdullah b. Mes'ûd'dan (ra) dinledim, sözlerine başlamadan önce yemin ederek şöyle dedi: "Hiçbiriniz yoktur ki dolunay gecesi o berrak ayla baş başa kaldığı gibi (kıyâmet günü) Rabb'iyle baş başa kalmasın. Böyle bir anda Rabb'i kendisini, 'Ey Âdemoğlu, bana karşı seni ne aldattı? Âdemoğlu, gönderilen peygamberlerin davetlerine icabet ettin mi? Âdemoğlu, bildiğin şeylerle ne kadar amel ettin?' diye sorguya çeker." (Hılye'den)

İbn Mes'ûd (ra) diyor ki: "Bilmeyenlerin vay hâllerine! Gerçi Allah dileseydi böylelerine öğretirdi. Bilip de amel etmeyenlerin de vay hâllerine." Haberi nakleden kişi İbn Mes'ud'un ikinci cümleyi yedi kez tekrar ettiğini söylemiştir." (İbn Abdilberr'den)

İbn Mes'ûd (ra) diyor ki: "İnsanların hepsi güzel söz söyler. İşi sözüne uyan kimse, payına kavuşmuş (sevap kazanmış)tır. Sözleri yaptıklarıyla bağdaşmayan kimse ise yalnız kendi nefsini yeriyor demektir." Yine Abdullah b. Mes'ûd (ra) diyor ki: "Allah'a dayanan kimseye her kul muhtaç olur. Allah'ın öğrettikleriyle amel eden bir zâtın ilmine de tüm insanlar ihtiyaç duyarlar." (Camiü Beyani'l-İlm)

reklam

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي تَوَاضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ

Elhamdü lillâhillezî tevâdaa küllü şey'in liazametihî.

Her şeyin, azametine boyun eğdiği Allah'a hamd ü senâlar olsun.

Ebu Bekir ölüm döşeğinde ne dedi?

Âişe (r. anha) anlatıyor: "Babam Ebû Bekir'in (ra) hastalığı ağırlaşıp bayılınca ben, "Kişi gözyaşlarını, damarları içinde ne kadar saklarsa saklasın bir gün muhakkak o gözyaşlarını boşaltacaktır." meâlinde bir şiir okudum. Babam ayılınca bana:

"Yavrucuğum, öyle deme. Bari, '(Bir gün bakarsın ki) ölüm baygınlığı...' (Kaf, 50/19) âyetini oku," dedi. Sonra da, 'Resûlullah hangi gün vefât etmişti?' diye sordu.

'Pazartesi günü.' 'Bugün ne?' 'Pazartesi.' 'Allah'tan, bu gece ile arama başka bir gece sokmamasını umarım.' dedi ve salı gecesi öldü. Babam yine sormuştu:

'Resûlullah kaç kefene sarılmıştı?' 'Onu, beyaz ve yeni üç "Sehûliyye" (Sehûliyye: Sehûl dokuması demektir. Sehûl, Yemen'de bir kasabanın adıdır.) elbisesine kefenlemiştik. Bunların içinde gömlek ve sarık yoktu.' dedim. Babam, 'Şu elbisemi yıkayın, onda zaferân lekesi var, yanına da iki yeni elbise katarak beni onlara kefenleyin.' dedi. 'Ama o eski?' dedim. 'Olsun. Yeni elbiseye ölülerden çok diriler muhtaçtır. Kaldı ki ölünün kefeni çürüyecektir.' karşılığını verdi." (Ebû Nuaym'dan)

Cehennem korkusu

Şeddâd b. Evs (ra) "Allah'ım, cehennem ateşi uykularımı kaçırdı." diyerek kalkıp gece sabahlara kadar namaz kılmıştır. Abdullah b. Revâha (ra) da Mûte Harbi'nde, "Allah'a yemin ederim ki bende ne dünya sevgisi ne de sizden ayrılma endişesi var. Tek düşüncem, 'Sizden hiç kimse yoktur ki cehenneme varmasın. Bu Rabb'inin katında kesinleşmiş bir hükümdür. Sonra Allah'ı sayıp fenalıklardan sakınan müttakileri kurtararak zalimleri dizüstü çökmüş vaziyette orada bırakacağız.' (Meryem, 19/72) âyetinde açıklandığı üzere cehenneme uğradıktan sonra oradan nasıl döneceğimi bilemememdir." demiştir.

Allah gafurdur, rahîmdir (çok affedicidir, merhamet ve ihsanı boldur)." (Furkan, 25/68-70) âyetlerini okumuyor musun? de

Salih Yusufoğlu
s.yusufoğlu@zaman.com.tr

BİR TEKLİF

Mektup adresi: Ailem Dergisi (Salih Yusufoğlu) Çobançeşme Mh. Kalender Sk. No: 21 34196 Y.Bosna/İST.

Dost; bazen ağlayandır sevdiğiyle, bazen tebessümüne ortak olan. Dostluk bazen 'insanlığı' öğrenmektir arkadaşından, bazen huzuru bulmaktır onda. Bazen mutlu olmaktır onu görünce, bazen de sonsuz ümit sahibi olmaktır onun yanında... İşte efendim dostlardan bir demet sunuyoruz, en güzel dostlarla karşılaşmanız ümidiyle...

Öğrencisi için kendini feda eden öğretmen: Yasin

Benim öyle bir arkadaşım var(dı)ki onun yaptığı iyilik ve fedakarlığı kolay kolay kimsenin yapamayacağını düşünüyorum. Kazakistan'da Kazak-Türk Lisesi'nde çalışıyorduk Yasin'le. Güzel bir yaz günü bir grup öğrenciyle Ural Nehri'nin kıyısına pikniğe gitmiştik. Son zamanlarda durgunlaşan Yasin de katılmıştı bu pikniğe. Meğer bu onun son pikniği, Ural Nehri de ötelere açılan kapının ilk basamağı olacakmış. Bir ara sutopu oynarken top, kıyıdan çok uzağa kaçtı, onu almak için hamle yapan Nursultan birden yardım çığlıkları atmaya başladı. Çığlığı duyan Yasin, hiç yüzme bilmemesine rağmen suya atladı. Biri batıyor diğeri çıkıyordu suda. O gün Nursultan kurtuldu; ama maalesef Yasin ötelere uçtu. Dostlara kavuşma yeri orası oldu onun. Mezarı şu an Almatı'da olan Yasin, bizlere fedakârlık adına çok güzel bir misal oldu. Ne mutlu o ve onun gibi fedakâr dostlara. Allah ondan ve onun gibi fedakâr dostlardan razı olsun. **Hüseyin Çelik, İskenderun**

Önemli not: Sevgili dostlar, mektuplarınızda; kendi isminizi, dostunuzun ismini ve açık adresinizi yazmayı lütfen unutmayın.

Anne oğul dertlerime derman oldu

8 yıldır bebek sahibi olmak istemiş; ancak bu emeline 8 Eylül'de kavuşabilmiş bir anneyim. 4 sene önce hamileliğimin 5. ayında ikiz bebeklerimi kaybettim ve ölümden döndüm. Gece yarısı çok acil 0 grubu RH pozitif kana ihtiyaç vardı ve ailemden kimsenin kanı uymuyordu. Narkozdan ayılırken en yakın arkadaşım Nuray, bana kan vermek için yanı başımdaydı. 2 hafta hastanede kalıp, bebeksiz, eve bomboş dönmek beni çok üzmüştü. Tüm sevgimizi Nuray'ın oğlu Muhammed'e adadık. Tevafuk bu ya, bir anneler günü Muhammed'i sevmeye gittik. Az bir süre sonra Muhammed, arkasına sakladığı bir hediye paketini bana uzattı. O an "galiba, annesine vereceği hediye için benim fikrimi sormak istiyor" diye düşünürken "Bu senin hediyen" sözleriyle irkildim. "Bebeklerin yaşasaydı şimdi sen de anne olacaktın. Ama üzülme onların yerine ben sana hediye veriyorum. Sen de benim annem sayılırsın." dedi. Hem çok ağladım, hem çok mutlu oldum. O günkü sevincimi hiç unutamıyorum. Şimdi Muhammed 3 aylık kızımı sevmeye geliyor. Bana bütün acılarımı unutturan 9 yaşındaki bu küçük dostuma ve her sıkıntımda yanımda olan annesine çok teşekkür ediyorum. **Filiz Doğan, İstanbul**

Örtünmeme vesile oldular

Şu an bir hastanede fizyoterapist olarak çalışmaktayım. Bundan önceki işyerim Gaziantep'te özel bir kurumdu. Yeni bir işyerine alışmanın verdiği tedirginlikle günlerim geçiyordu. Kendimi güzel dinimizin gerektirdiklerini yapmaya şartlamıştım; fakat şeytan bir türlü başımı kapatmama fırsat vermiyordu. Benden önce aynı kurumda işe başlayan bir çift vardı. Onları tanıyana kadar İslam'ı yaşadığımı sanıyordum. Onlar bana güç verdi, destek oldu, hem de bugüne kadar hiç kimseden görmediğim kadar. Günler sonra artık başım açık gezemez olmuştum, o mübarek örtüye öyle çabuk alışmıştım ki, ben bile kendime inanamamıştım. Allah, Handan ve Mustafa hocalarımdan razı olsun, ömürleri hayırlı ve bereketli olsun. Rabbim herkese böyle dostlar nasip etsin... **Çiğdem E. P.**

Dostum, bursuyla bana gözlük aldı...

Kocaeli Üniversitesi'nde ikinci sınıf öğrencisiydim. Dönemin ortalarına doğru kullandığım gözlük oldukça rahatsız etmeye başlamıştı. Çerçevesi kalın, kocaman ve camdan bir gözlük olduğu için burnumun üstüne basınç yapıyor, oldukça rahatsız edici ağrılara sebep oluyordu. Ben de harçlıklarımdan artırarak gözlük almak için para biriktirmeye başladım. Yol paramdan, öğlen yemeğimden artırarak parayı denkleştirdim. Gözlüğü beğenip ayırttırdım. Ertesi gün beni bekleyen bir sürpriz vardı, sabah korkunç bir diş ağrısıyla uyandım. Doktor dolgu yapılması gerektiğini söyledi. Takdire bakın ki dolgu ücreti ile gözlüğün ücreti birbirinin neredeyse aynıydı. Yaşadığım hayal kırıklığını tahmin edemezsiniz. Buna da şükredip ertesi gün okuldan sonra gözlük siparişimi iptal ettirmeye karar verdim. Okulda biricik dostum Hacer'e rastladım. Arkadaşım, benden gözlüğü çok merak ettiği için onu gözlükçüye götürmemi istedi. Gözlükçüde gözlüğü son bir kere takmamı rica etti arkadaşım. Taktım ve Hacer'in tepkisi "Çok yakıştı." oldu. Sonra satıcıya döndü ve "Gözlüğü alıyoruz." dedi. O anda neler hissettiğimi anlatamam. Sevgili dostum burs parasını bana gözlük almam için feda ediyor ve "Bu paraya senin benden daha çok ihtiyacın var." diyordu. Çok şaşırmış ve çok sevinmiştim. Dostluğun, paylaşmanın, fedakarlığın ne demek olduğunu o an daha iyi anlamıştım. Rabbime hep şükrettim; birbirinden güzel dostlarım olduğu için ve hep dua ettim böylesine güzel insanları karşıma çıkartması için. Hacerciğim Allah senden binlerce kere razı olsun. **Memduha Toğlukdemir, İstanbul**

BİR TEKLİF

En sıkıntılı zamanlarımda yanımdaydı

7 yıldır beni maddi ve manevi olarak hiç yalnız bırakmayan, fikirlerimiz farklı olduğu halde beni her zaman savunan ve her zaman benim için elinde olanları bile kaybetmeye razı olan, benim için dosttan daha öte Özge K'ya çok teşekkür ederim. Okulda tek başörtülü olmam herkesin özellikle de arkadaşlarımın ilgisini çekiyor ve beni aralarına almak istemiyorlardı. Fakat Özge K. ve birkaç kişi öyle değildi. Özellikle Özge K. beni hiç yalnız bırakmadı ve bana hep destek oldu, bana hep moral verdi. Rabbime çok şükrediyorum, inşallah herkese Özge gibi bir dost nasip eder... Saliha D., Kırklareli

Sen olmasaydın kim bilir hangi rüzgârda savrulacaktım

Yıllar önceydi. Lise yıllarımda Ahmet isminde bir arkadaşım vardı. İyi ki de vardı. Önce beni Risale-i Nurlarla, sonra da onu okuyan ve en güzel şekilde yaşayan insanlarla tanıştırdı. Hayatımın sırat-ı müstakim çizgisine gelmesinde en değerli öneme sahip olan sevgili arkadaşım, Allah (cc) senden ebeden razı olsun. Sen vesile olmasaydın, şimdi kim bilir hangi rüzgarda savrulacaktım. Bir arkadaşım vardı yıllar önce, iyi ki de vardı. Ne çok ihtiyacımız var bu güzel insanlara. Mehmet Yıldırım, İzmir

Arkadaşım Selahattin cesaretiyle hayatımı kurtarmıştı

9 yaşındaydım, yağmurlu bir gündü. Selahattin adındaki arkadaşımla mahallemizin oyun oynadığımız geniş arazisinde 'en çabuk kim elektrik direğine ulaşacak' diye bulunduğumuz yerden direğe doğru koşmaya başladık. Arkadaşım Selahattin Kaya'yı geçip büyük bir mutlulukla elektrik direğine ulaşıp elimi dokunduğumda direk şiddetli bir şekilde beni çarptı. Ellerimi direkten ayıramıyordum. Çığlıklar içinde ölüme adım adım yaklaşırken mahallede kapı önünde oturan kadınların "Haylazı görüyor musun çarpılıyor gibi yapıyor bizi kandıracak aklı sıra." diye gülerek konuştuklarını duyuyordum. Arkadaşım Selahattin hemen arkamda beni kurtarmaya çalışıyor; ama o da çarpılınca elini geri çekiyordu. Artık gözlerimde gökyüzü kararmaya başlamıştı, içimden "Bu yaşta mı öleceğim Allah'ım, sen beni kurtar." diye dua ediyordum. Selahattin elindeki uzunca bir tahtayı karın hizamdan geçirip beni geriye çekti, olmadı bir daha denedi yine olmadı. Artık dayanacak gücümün kalmadığı bir andı ve bir kez daha çektiğinde beni direkten kurtardı. Yere yuvarlandık. Sarılıp ağladık beraber. Hayatımı kurtarmıştı Selahattin. O yaşta böylesine bir davranışı, kahramanlığı herkes yapamazdı. Harikasın sevgili dostum Selahattin... Ali Özer, İstanbul

Karşılıksız yapılan dostluğun verdiği ders

İlk işimdi ve başlayalı birkaç ay olmuştu. Bir gün işyerinde üzerime çay dökülmüştü. Can havliyle yukarı çıktım, üzerimdeki giysileri çıkartmadan bezi ıslatıp yanan yerime koymuştum; ama yanmıştım bir defa ve acısı büyüktü. Ateş düştüğü yeri yakarmış ya, canım gerçekten çok yanmıştı. Sonra canımın acısını unutup sabahtan akşama kadar beraber çalıştığımız insanlara baktım. Durumuma kayıtsız kalışları beni çok üzmüştü. Aynı yerde çalıştığımız; fakat sadece yemek yerken görüştüğümüz bir bayan arkadaş beni görmüştü. Halimden belliydi yaşadıklarım. Yanımdan ayrıldı ve biraz sonra elinde yanık merhemiyle geldi ve yanık olan yere sürdü, şaşırmıştım. Hakkında iyi şeyler duymadığım o insan bana yardım etmiş, acıma ortak olmuştu. Özellikle onun ilgilenmesi beni daha çok sevindirmişti. Sıkıntılı bir zamanımda yarama merhem olmuştu. Anladım ki, hiç kimseye önyargılı bakmamalı insan, peşin hükümlü olmamalı. Dostluğu yapacaksa karşılıksız yapmalı. Yaptıklarını ve yapacaklarını Allah rızası için yapmalı. Rabbim senden razı olsun sevgili dostum. **Elif İnan, Ankara**

FOTOĞRAF: AFP

Arkadaşım, namazımı zevkle kılmama vesile oldu

Kur'an Kursu'ndayken haylazlığımız ve eğitim sisteminin bazı yanlışlıkları nedeniyle namaz kılmak bize bazen "yük" gibi gelirdi. Fakat bir arkadaşım vardı ki herkesin aksine, ezan okunduğu zaman kimseye belli etmeden namazını kılardı. Ben ona gıpta ile bakardım. Diğer arkadaşlarım ise sanki o kötü birşey yapıyormuş gibi onu engellemeye çalışırlardı. Kimi espri yapar, kimisi önüne geçer vs. Bu arkadaşım hafta sonu tatilinde; "Çarşıya beraber çıkalım." teklifinde bulundu. Teklifi kabul ettim. Öğleye kadar gezdik eğlendik, öğlen ezanı okunurken arkadaşım, "Hadi camiye gidelim." dedi. Ben onu kırmaktan adeta korkardım. İstemeye istemeye camiye gittim. Camiden çıkınca karnımız acıktığından daveti üzerine abisi olduğunu söylediği bir eve gittik. Evden içeri adım atar atmaz içimde adeta bir erime oldu. İçerideki hafiften gelen Kur'an nağmeleri kulaklarımı dolduruyordu. Adeta büyülenmiştim. Bu ses hayatımda duyduğum en güzel sesti. Kur'an okuyanı biraz dinledikten sonra ortaya sofra geldi. Yemeği yedikten sonra Kur'an okuyan şahıs eline bir eser aldı ve hem anlatıp hem yorumlamaya başladı. Anlattığı şeyler benim sormak isteyip de cesaret edemediğim sorulara cevap nitelindeydi. İçimde bir şeyler kopuyor ve hafiflediğimi hissediyordum. O günden sonra kılmaya üşendiğim namazları zevkle kılmaya başladım; ama o günkü, o evdeki manevi zevki hiçbir yerde bulamadım. Şimdi her namazımdan sonra beni o eve götüren o değerli dostlarla tanıştıran arkadaşıma dua ediyorum. Belki o arkadaşım olmasaydı hem ahiretim hem de dünyam mahvolacaktı. Teşekkürler Mustafa Kayhanlar. **Veysel Yıldırım, Antalya**

Bebek masajının bebeğin şikâyetlerini gidermenizde faydası olacaktır. Yaptığınız masaj sayesinde ağlayan bebeğinize şefkat ve teselli aktarır, gevşemesini ve huzur bulmasını sağlarsınız.

Bebekler masaj ister

Bebeklerini çok kucağa alan, ona çok ilgi ve şefkat gösteren anne-babalar da bazen çocuklarının bir "ınga bebek" haline gelmesiyle başa çıkmak durumunda kalabilirler. O küçücük varlık günde birkaç saat boyunca ağlayarak anne ve babasının sinirlerini iyice yıpratabilir. Çocuklarının nedensiz saatlerce ağlaması ve ne kucak, ne sallama ne de okşamayla sakinleşmesi karşısında pek çok anne-babanın çaresiz kalıp ne yapacağını bilememesine şaşmamak gerekir.

Anne, bebeğin ağlamaları ve uykusuz geçen geceler yüzünden yıpranmış ve sinirlidir. Bebek çabucak anne-babasının çaresizliğini ve asabiyetini kavrar ve ağlamalarını daha da artırır. Bu durumlarda anne ve baba, ne kadar zor da olsa, soğukkanlılıklarını korumalıdırlar. Çocuklar farklı nedenler sonucunda ağlarlar. Canlarının acıdığını ve çeşitli ihtiyaçlarını ancak bu şekilde ifade edebilirler. Bebeklerin ağlaması doğuştan bilinen, etkili bir imdat çağrısıdır ve sonradan öğrenilmez. Ağlamanın daima bir nedeni vardır. Anne-babalar zamanla çocuklarının ağlama dilini yorumlamayı öğrenirler.

Bebekler neden ağlar?

Çok gazım var...

Sancısı olan bir bebeğin ağlaması genellikle tiz bir tonda olup, açlık ağlaması gibi sürekli değildir. Ağlamaya genellikle korku dolu çığlıklar eşlik eder. Gaz birikmesi ve "üçüncü ay kolikleri" bebeği genellikle tam yemek zamanında veya akşam saatlerinde yakalarlar. Bu noktada bebeğinizi kolunuza karın üstü yatırıp yavaşça sağa sola sallamanız onu rahatlatacaktır. Karın masajı sayesinde mide-bağırsaktaki gazın çıkartılmasını sağlarsınız.

Çok açım anne!

Her sağlıklı bebek aç olduğu zaman, er ya da geç, bunu etrafa bildirmek ister. Açlık ağlaması normal ağlamalara göre daha talepkâr ve hiddetlidir.

Dişim çıkıyor

Diş ağrıları, bebeği dördüncü aydan itibaren rahatsız etmeye başlar ve genellikle gece ortaya çıkarlar. Çocuğu rahatlatmak için damak ve dişlere de masaj yapabilirsiniz. Acı ve ağrılar aynı zamanda organik bir hastalığın da belirtisi olabilirler. Şüpheye düştüğünüz anda bebeğinizi bir doktora muayene ettirin.

Tepeden tırnağa pek keyifli egzersizler

1. Yüzümüzü kremliyoruz

Genel canlandırma, kan dolaşımını hızlandırma, cilt bakımı ve tedavisi.

Bebeğinizin alnına, yanaklarına, burnuna ve çenesine krem sürün. Kremi hafif hafif okşayarak veya dokunarak dağıtın.

2. Saat

Karın içi hareketlerin hızlanması, kalın bağırsağın gevşemesi.

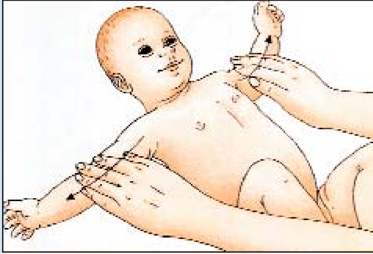
Bir elimizin parmaklarını saat 09.00'un üzerine koyun. Sonra parmaklarınızı saat yönünde karnın etrafında dolaştırın. Hafif başlayın, sonra biraz daha fazla baskı uygulayın.

3. Karında gezinen böcekler

Canlanma sağlar, göğüs için uygundur.

Parmaklarınızı sanki bir böceğin ayaklarıymış gibi hızlı bir şekilde bebeğinizin karnında ve göğsünde gezdirin. Parmak uçlarınızla bebeğin karın ve göğsüne yavaş başlayan, ardından hızlanan dokunuşlar yapabilirsiniz.

4. Hedef parmaklar

Kan dolaşımı canlanır, eller ısınır.

Ellerinizi açarak bebeğin omuzlarından ellerine doğru okşayın. Her kola ayrı ayrı masaj yapabilirsiniz. Göğüs kemiğinden omuzlara çıkıp, oradan ellere doğru yönelebilirsiniz.

Anne, baba ve çocuk birlikte gevşemeli

Çocuklarının masajdan nasıl zevk aldığını ve sakinleştiğini gördükleri zaman anne babalar da keyiflenip gevşerler. Bebeğinizin nefes alışverişini hissedin, kendi nefesini hissetmesini sağlayın. Karşılıklı vücut sıcaklıklarınız sayesinde gevşeyin. Masajı yapacak kişinin gergin olmaması da başarılı bir masaj için önemli bir ölçü kabul edilir. Telaş ve sinirle hiçbir yere varılamaz. Masaj kısa sürede yapıp bitirilmemelidir. Bebek, masajı yapanın ruh halini hemen kavrar ve negatif bir ruh haliyle yapılan masajı reddeder.

İletişim kurun

Bebek masajı size bebeğinizi daha iyi tanımanız ve anlamanız konusunda yardımcı olacaktır. Yeni doğan yavrunuza sıcaklık, güvenlik ve huzur duygularını tattırmış olursunuz.

Aşırı yorgunum

Bebeğin akşam saatlerce ağlaması, gününün çok heyecanlı ve yorucu geçtiğinin bir işareti olabilir. Yaşananlar bebeği aşırı yormuş ve sıkmıştır. Yaşadıklarıyla başa çıkamamakta ve dolayısıyla huzursuz olmaktadır. Hele bir de bunun üstüne radyo, televizyon veya sinirli anne baba gürültüsü eklenirse, artık dayanamaz ve huzursuzluğunu ağlayarak dışarı vurur.

Bu durumda mümkün olduğu kadar soğukkanlılığınızı koruyun ve bebeği karın üstü yatırın. Sıcaklık ve huzur bu şekilde bebeğinize tesir eder ve onunla beraber siz de huzur bulursunuz. Yavaş yavaş sallayıp okşayın ve poposunu pışpışlayarak çocuğunuzu sakinleştirin. Bunu yaparken bir ninni de söyleyebilirsiniz.

Fazla yabancı yüz yorar

Bebeği her türlü yeni ve alışık olmadığı durum rahatsız eder. Buna yabancı yüzler, kokular ve sesler de dahildir. Bebeğinizi sürekli kucaktan kucağa gezdirmeyin. Çünkü bebeğiniz yorulur. Yeni bir ortama girildiğinde, yakın iletişim içinde olun, onu ara sıra yatıştırıcı bir şekilde okşamayı unutmayın.

Yetersiz ilgisizlik de ağlatır

Bebekler de kendileriyle konuşulmasını isterler. Birçok anne baba bunun farkına varmaz ve çocuklarını kendi başlarına bırakırlar. Eğer bebeğin canı çok sıkılır veya ona çok az ilgi gösterilirse, bir süre sonra bunu kendince protesto etmeye başlar. Bu arada gelişmeye bağlı ağlamalar da görülebilir.

Bebek masajına ne zaman başlamalıyım?

Çocuğunuza ilgi ve sevginizi elleriniz aracılığıyla hissettirin. Bu küçük sevgi oyununa çocuk doğal olarak bir gülücük veya mutlu bir çığlıkla karşılık verecektir. Bebek hoşlanmadığı hareketleri veya fiziksel acıyı genellikle yüzünü ekşiterek, ağlayarak veya otomatik savunma konumuna geçerek gösterir. Bazen de bebeğin şikâyetleri bir hastalık başlangıcı veya rahatsızlık sonucudur. Bu nedenle her zaman masajdan çok hoşlanan bir bebeğin bu sıra dışı hareketleri erken bir uyarı olarak kabul edilmelidir.

Masaj yapan kişiyle bebek arasındaki göz teması ve annenin (veya babanın) sevgi dolu kelimelerle süslenen ve masajı yönlendiren ses tonu da anne (baba)-çocuk ilişkisini güçlendirecektir.

Minik egzersizler-örneğin her iki elden de ikişer parmağın birbirine sıkıca tutturulması gibi-dokunma duyusunu geliştirir. Böylece çocuklar kendilerini yukarı çekmeyi öğrenirler, ki bu sırada karın kasları gerilir ve zorlandıkları yüzlerinden okunur. Gene de bu egzersizden hoşlanırlar.

Masaj, dokunarak iyileştirmeye çalışan bir sanattır. Çoğunlukla annenin sıcak ellerini bebeğinin karnına koyması bile yeterlidir. Elin temasını hissetmek çocuğun ruhunda sakinleştirici etki yaratır. Ancak bu, eller kullanılarak ciddi bir hastalığın iyileştirilebileceği anlamına gelmez.

Masaj kan dolaşımını, kalp fonksiyonlarını, solunumu canlandırır ve korur. Ayrıca sindirim üzerinde de ayarlayıcı etkisi vardır.

Mümkün olduğunca erken başlayın. Erken başladığınız takdirde kısa zamanda masajda ustalaşırsınız. Dolayısıyla hemen doğumdan sonra bile başlayabilirsiniz. Adım adım ilerleyin ve ilk günden bütün masajları uygulamaya kalkmayın.

Masaj konusunda bir üst yaş sınırı yoktur. Birçok aile okul çocuklarına bile hâlâ her gün masaj yapmaktadır. Bazı anne babalar için bu durum çocuklarıyla sürekli yakın ilişki içinde olmaları açısından mükemmel bir imkândır.

Her şeyden önce çocuğun günlük ritmine dikkat edin. Aç veya yorgun olduğu zaman masaj yapılmamalıdır. Bebeğiniz kendini iyi hissetmeli ve masaj sırasında ağlamamalıdır. Bu durumun tek istisnası "üçüncü ay gaz sancıları"dır. Bu sırada masaj iyileştirici ve dengeleyici bir etkiye sahip olabilir. Bunun dışında kural şudur: Vaktiniz ve keyfiniz elveriyorsa, masaj yapın. Ancak zamanınız kısıtlıysa veya keyfiniz yerinde değilse, masajı hiç yapmamanız daha uygundur. Bebek masajı "aradan çıkartılacak" bir sorumluluk değildir. Masaj, kendiniz de masajla beraber huzura kavuştuğunuzu hissediyorsanız yapılmalıdır. Ancak bu durumda bir anlam taşır. Masaj için gün içindeki hem sizin hem de bebeğinizin rahatsız edilmediği, en rahat olduğu zamanı seçin. Daha büyük kardeşlerin yuva veya okulda oldukları öğleden önceki saatler uygundur. Bazı anneler akşam saatlerinde de masaj için zaman ayırabilirler.

Yüzen Bebek konseptiyle ün kazanmış bir fizyoterapist olan yazar Barbara Ahr, Karında Gezinen Böcekler, Minik Kuş, Gevşek Puding, Bebeğim Kocaman Olmuş, Minik Paket gibi 44 masaj öneriyor. Ahr, kitabında, erken doğmuş ve engelli bebeklerin hangi masajlara ihtiyaç duyduklarını anlatıyor. Optimist Yayım Dağıtım tarafından yayımlananan Bebekler Masaj İster kitabı ayrıca anne-babalara masajı rahat anlatan bir poster hediye ediyor. Bebeklere uygulanan hareket terapisi uzmanı olan yazar Barbara Zukunft-Huber bu kitabıyla çocukların normal hareket gelişimini ilerletmek ve etkilemek açısından anne babalara fikir vermek istediğini söylüyor. **Optimist Yayınları 0 216 481 29 17**

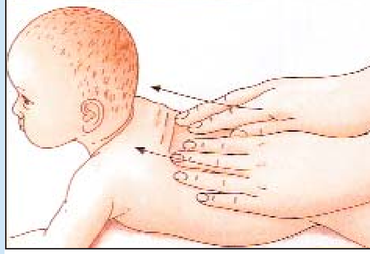
Cilt bakım ürünleri kullanılmalı mı?

Bebeğin cildi henüz gelişmemiştir. Bir yetişkinin cildine göre daha incedir ve daha az yağ üretir. Ayrıca kendini güneşten korumak için henüz yeterince pigment oluşturmamıştır. Cildin ısı ayarlaması da henüz tam olarak doğru işlememektedir. Eğer ilk defa masaj yapacaksanız, kaliteli bir bebek yağı kullanın. İleride, tecrübe kazandığınızda, losyon ve kremleri de deneyebilirsiniz. Bilim insanları çok kuvvetli parfüm ve renklendirici malzeme içermeyen ve pH değeri nötr olan bakım malzemelerini önermektedir. Masaj sırasında "sadece gerektiği kadar" cilt bakım ürünü kullanmayı unutmayın.

Masajı nerede yapmalıyım?

Nerede isterseniz yapabilirsiniz; ister arabada, ister yatağınızda. Acil durumlarda masajı bebeğinizin kıyafetini çıkartmadan yapabilirsiniz; bu nedenle hiçbir ortam sizi masajdan alıkoymaz. Masajı yaparken bebeğiniz çıplak olacaksa, ortamın da yeterince ısınmış (en az 22 derece) olması gereklidir. Bebeklerin vücut ısısı yetişkinlere oranla çok daha çabuk düşer ve bu nedenle normalden daha sıcak bir ortama ihtiyaçları vardır. Soğuk havada bebeğin kasları gevşeyemez.

Tepeden tırnağa pek keyifli egzersizler

5. Bebeğim kocaman olmuş

Uzun süreli okşamaların uyarıcı veya sakinleştirici etkisi vardır.

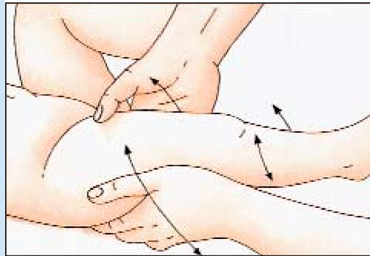
Bebeğinizi yüzüstü yatırın. Ellerinizi popo yuvarlaklarının üzerine koyun; buradan başlayarak omurganın iki yanından yukarıya, omuzlara kadar gidin.

6. Bacak ovma

Kan dolaşımını düzenleme, özellikle kanın geri dönüşünü hızlandırma.

Elimizin tamamıyla bebeğin bacaklarını ovmanın yöne ayaklarının ısısına göre değişiktir: Ayaklar sıcaksa kalbe doğru, ayaklar soğuksa yukarıdan aşağıya doğru ovulmalıdır.

7. Bacak yoğurma

Kasları ve bağ dokusunu gevşetip kuvvetlendirir.

Bebeğin önce baldırını sonra da uyluğunu ellerinizin arasında yoğurun. Parmaklarınızın ucuyla değil, avuç içlerinizi kullanın. Dikkatli ve yumuşak bir şekilde yoğurun.

8. Ayak halkaları

Bebeğin organ rahatsızlıklarında kendi kendini iyileştirici kuvvetleri harekete geçirir.

Her iki elinizin başparmağıyla bebeğin ayak tabanında halkalar çizin; sonra öteki ayağa geçin.

Masaj süresi ne kadar olmalıdır?

Her masaj hareketi arka arkaya en az üç kez uygulanmalıdır. Bu durum biriki dakika arası zaman alır.

Vücudun bazı bölgelerinin ağrıması normal mi?

Çocuk yalnızca belli bir bölgedeyken hassaslaşıyor, yüzünü asıp ağlamaya başlıyorsa, bu ciddi bir işarettir. Yalnız her reaksiyonu da bu şekilde algılamayın.

İkindi, manevi dönüşüm açısından çok önemli bir vakit. İkindi namazını kaçırmak ise hadislerde çok büyük bir kayıp olarak anlatılıyor.

HAMDİ İŞCAN

İkindi namazı kaçınca...

Beş vakit namaz, dinin direği, ibadetlerin özü, imanın ikiz kardeşi, mü'minin miracıdır. Her vakit namazının diğerlerinden farklı olarak kendine has bazı hususi özellikleri vardır. Her bir namaz vakti, kainatta önemli dönüşümlerin yaşandığı anlara denk gelir.

İkindi namazına, "salat'ül vustâ" olarak zikredilerek Kur'an'da özel olarak dikkat çekilmiştir: (Bakara, 2/238). Namazlara, hele orta namaza dikkat edin ve kalkıp huşû ile Allah'ın divanında durun."

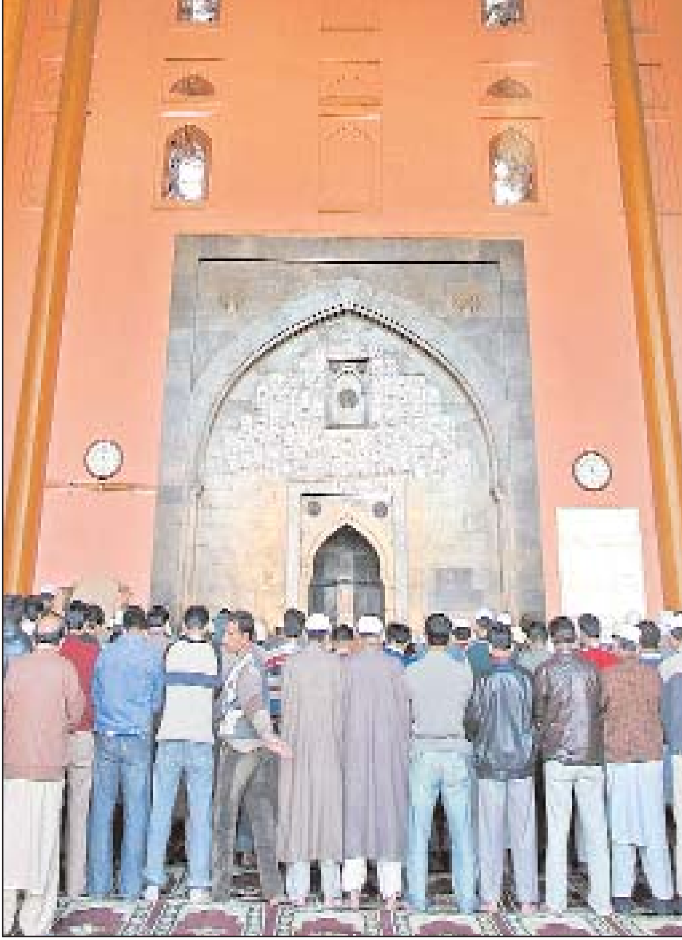
Ancak, bu noktada ikindi namazının kaçırılmasıyla ilgili şiddetli ikazların bulunduğunu da belirtmek gerekiyor.

İbn Ömer'in (ra) rivayet ettiği bir hadiste Allah Resulü (sas) şöyle buyuruyor: "İkindi namazını kaçıran kimse, sanki evlad u iyalini de, malını da elinden kaçırmış kimse gibidir." (Buhari, Mevakitü's-Salat, 552)

İnsan bir anda eşinin, çoluk-çocuğunun ölümüyle birlikte bütün servetinin de telef olduğunu ve bütün malını-mülkünü kaybettiğini öğrense ne gibi bir hâl yaşar acaba? İşte bu insanın maruz kaldığı hadise ne büyük bir musibet ise, ikindi namazına ehemmiyet vermemek de bu ölçüde bir musibete benzetilmiştir. Belki ilk bakışta bir vakit namazın terk edilmesinin böyle bir musibete benzetilmesini büyük bir ceza olarak düşünebiliriz. Halbuki âhirete müteveccih işlerin en küçüğü, fani dünyanın en büyük işlerinden daha büyüktür. Çünkü âhirete yönelik ameller sonsuza bakıyor. Evet, Allah rızası için gerçekleştirilen bir dakikalık amel, dünya ve içindekilerden daha hayırlıdır. Çünkü o amel artık, ebedileşmiş, sonsuzlaşmıştır.

İkindi namazının kasten terk edilmesiyle ilgili başka bir hadis-i şerif de şöyledir: "Kim ikindi namazını kasten terk ederse ameli bâtıl olur." (Buhari, Mevakitü's-Salat, 553) İkindi vakti adeta manevi tahsilat vakti gibidir. Gündüzün sonuna yaklaşılırken, kişi ikindi namazını kıldığında gün boyu yapıp ettiklerini, çalışıp çabalamalarını güzel bir niyet ile sevap hanesine kaydettirebilir. Aksi halde kılmadığı namaz ile böyle büyük bir mükafatı da elinden kaçırmış olacaktır.

"Her kim salat-ı berdeyni (yani iki serinlik vakti olan sabah ve ikindi namazını) kılarsa Cennet'e girdi gitti!" (Buhari, Mevakitü's-salat, 574).

FOTOĞRAF: REUTERS

Namazlar kaçmamalı

Bir gece Resul-i Ekrem (sas), dolunaya bakıp buyurdu ki: "Siz nasıl şu ayı hiçbiriniz zahmete düşmeksizin görebiliyorsanız, Rabbiniz'i de (cc) de öylece göreceksiniz. Artık güneşin doğuşundan ve batışından evvelki namazların hiçbirinden alıkonmamak için elinizden ne gelirse onu yapmaya çalışınız." (Buhari, Mevakitü's-Salat, 554)

Yani bu iki namazı kılmaktan alıkoyacak sabah uykusu, gündüzki alışveriş vb. meşgaleler gibi mânileri bertaraf etmek üzere bütün gayretinizi ortaya koyarak elinizden ne geliyorsa yapınız demektir. Bilindiği üzere ehl-i sünnet, mümin kulların cennette Cemalullah'ı müşahede edebileceği hususunda ittifak etmiştir. Cennetin Cuma yamaçlarında Cemalullah'ı müşahedeyi arzulayan bir insan, bütün takatini ortaya koyarak her türlü engeli bertaraf edip sabah ve ikindi namazını kılma gayreti içinde olmalıdır.

Melekler şahidimiz olmalı

Gece-gündüz dönüşümlü olarak gökler ötesi alemlere gidip gelen bir kısım meleklerin sabah ve ikindi namazlarında bir araya gelmeleri, adeta devir-teslim törenlerini bu iki namaz esnasında gerçekleştirmeleri mevzuunu anlatan hadis-i şerif de, ikindi namazının faziletiyle alakalı akla gelebilecek hadislerden biridir. İlgili hadis-i şerifte Allah Rasulü'nün (sas) şöyle buyurduğu rivayet edilmektedir: "Birtakım melekler geceleyin, diğer takım melekler de gündüzün birbirini müteâkip size gelirler. Bunlar sabah ve ikindi namazlarında birleşirler. Sonra içinizde kalmış olan melekler semaya yükselirler. Rabb'ileri namaz kılmış kullarının hallerini en iyi bildiği halde, yine o meleklere: "Kullarımı ne halde bıraktınız?" diye sorar. Onlar da: Biz onları namaz kılar halde bıraktık ve yanlarına da namaz kılarken varmıştık, derler." (Buhari, Mevakitü's-Salat, 555)

Bizim için ne kadar hoş, ne kadar latif, ne kadar müjde dolu bir hadîs-i şerif, değil mi! O ulvî varlık melekler, sabah ve ikindi namazlarında saflarımızın arasına katılıyor, bizimle omuz omuza namaz kılıyor, bu arada temiz, nezih, yüce duygu ve düşüncelerini ilham halinde ruhlarımızın içine akıtıyor ve sonra sanki bütün hayatımızı namazda geçiriyormuşuz gibi bir hüsn ü zan düşüncesi içinde Rabb'imizin huzurunda bizim hakkımızda hüsn ü şehadette bulunuyorlar. İkindi ve sabah namazlarına devamın cennete girmeye, cehennemden de kurtulmaya vesile olduğu daha açık bir şekilde şu hadis-i şeriflerle ifade edilmiştir:

"Her kim salat-ı berdeyni (yani iki serinlik vakti olan sabah ve ikindi namazını) kılarsa cennete girdi gitti!" (Buhari, Mevakitü's-Salat, 574)

Yağmur topluluk

■ **HASAN YENİ**

Bir yağmur gibiydiler. Hamiyet, sabır ve metanetleriyle nice çorak vadiler yeşerdi. Pencereden bakın, yine yağmur yağıyor olmasın?

İnsanlık târihinde O'nun (sas) kadar ümmetine "düşkün" bir başkasını bulmak mümkün değildir. Bu ilgisini ifâde sadedinde O, muhtelif beyânlarında ashâbını, mü'minleri ve ümmetini târif ederken değişik benzetme ve tavsiflerde bulunmuştur. Kur'ân-ı Kerim'de, "Size kendi aranızdan öyle bir Peygamber geldi ki, sizin zahmete uğramanız O'na çok ağır gelir. Kalbi üstünüze özenle titrer, size çok düşkün, mü'minlere karşı da pek şefkatli ve merhametlidir." (Tövbe, 128) diye tanıtılan Rahmet Peygamberi'nin (sas), ümmetine karşı fevkalâde alâkası, had safhadadır.

Hz. Enes'ten (ra) rivâyet edilen bir sözünde: "Ümmetimin misâli yağmur gibidir. Öncesi mi daha hayırlı, yoksa sonu mu, bilin(e)mez!" (Mecmeu'z-Zevâid, I-225) buyurarak ümmetine karşı, bir başka yönden ilgisini göstermiştir. Bu kutlu söz; "Yağmurun başı veya ilk yağmur; yağmurun sonu veya son yağmur." şeklinde de tercüme edilebilir. Bâzı rivâyetler; "Allah o yağmurun başını hayırlı eylediği gibi, sonunu da hayırlı kılar." şeklindedir.

Bu anlam yüklü mübârek söz, pek çok hadis kaynağında yer bulmasıyla sıhhat açısından sağlamlık kazanmıştır. Rivâyetlerin bütününü nazar-ı îtibâra aldığımızda, hepsinden süzülen mânânın aşağı-yukarı aynı gerçeği ifâde ettiği anlaşılmaktadır. Keşf'ül-Hafâ sâhibi Aclûnî, yağmur misâliyle, ümmetin mübârekliğine, bereketli oluşuna vurgu yapıldığını aktarmaktadır. Zâten O'nun ümmeti, çokluğuyla ve kıvâmıyla "kevser ümmet" olduğunu dâima isbât etmiş ve âlimlerimiz tarafından 'kevser' kelimesi yorumlanırken, bununla, 'onun ümmetinin' de kastedildiği söylenmiştir. Ümmetin çokluğu meselesine, Nebiler Sultânı tarafından özel önem verilmiş, bununla mahşer günü iftihâr edeceğini bildirmiştir. Hattâ bu ümmetin 'düşük'lerine varıncaya kadar hepsine ayrı bir değer atfetmiştir.

FOTOĞRAF: AFP

Aslında mutlak fazilette ilklere yetişmek mümkün değildir. Sonrakilere değerler üstü değer kazandıran sebeplerden biri de, öncekilere olan muazzam saygı ve sevgileridir. Sahâbe/Tâbiîn/Tebe-i Tâbiîn denilen ilk üç nesil, İslâm târihi içerisinde altın sayfalara geçmiş ve Nebî Lisânı'yla açıkça tebcil edilmişlerdir.

Kurak gönüller yağmur bekliyor

Sonrakiler.. 'ihsan şuuruyla' vahyin ilk muhâtaplarına tâbi olanlar. Onlar, Kur'ân'ın semâdan inişini görmediler. Kâinâtın Efendisi'ni (sas) dünyâ gözüyle müşâhede edemediler. O'nun kudsî atmosferindeki bin bir mûcizeye şâhit olmadılar. Ama buna rağmen, 'kardeşlerime selâm olsun' cihân-bahş sözlerini başlarına bir tâç gibi geçirdiler. Bâzen, sonrakilerin, belli yönleri îtibârıyla "daha hayırlı" olduğu da dile getirildi. Muâz b. Cebel şöyle anlatıyor: "Dedik ki: Yâ Rasûlallah! Sana îmân ettik ve Sana tâbi olduk.. Ecir ve sevâp bakımından bizden daha büyük bir topluluk var mı? Bunun üzerine şöyle buyurdu: ...Sizden sonra gelecek bir topluluk.. (Allah'ın) kitabı onlara iki kapak arasında ulaşacak. Ona îmân edip, içindekilerle amel edecekler. Onlar ecirce sizden daha öndedirler." (Mecmeu'z-Zevâid, X-66; Mu'cem'ul-Kebîr, IV-23)

Rahmet ümmet. Yağmur topluluk. İlkler, büyük bir ihtişâmla geldiler ve kupkuru çölleri bir çimenliğe çevirdiler. 14 asır evvel başlayan bu kudsî yağmur taneleri, daha sonraları çok kısa bir süre içerisinde dünyânın değişik iklimlerinde arz-ı endâm edip, rahmetle yağmış olduğu bütün çorak diyârları gül bahçesine çevirmeye başladı. Buralarda da, onların bereketiyle asırlarca güller bitti, bülbüller öttü.

20. yüzyılı eskittik ve şimdi de 21. asrın başındayız. Bir yağmur daha başladı; kurak gönüllere yağmaya başlayan bir yağmur; rahmet yağmuru, hoşgörü, sevgi, saygı, diyalog, nur ve insanlık yağmuru..

Örümcek Adam olmak istiyorum!

Çocuklar izledikleri çizgi filmlerden çabuk etkilenir. Örümcek Adam da bunlardan biridir. Peki Örümcek Adam çocuklarda nasıl bir etki yapar, zararı var mıdır? Bu soruların cevapları bu dosyanın içinde

Yasemin Yalçın Aktosun

Fotoğraflar: İsa Şimşek

Kim bu Örümcek Adam? Çocukları büyülen bu senaryoyu kısaca hatırlayalım isterseniz. Peter bir lise öğrencisi. Bir gün okul gezisinde Peter ve arkadaşlarına gösterilen genetik olarak değiştirilmiş örümceklerden bir tanesi Peter'i ısırır. Bu ısırma Peter'in DNA'sına etki eder ve kısa zamanda Peter olağanüstü yetenekler kazanmaya başlar. Bir örümceğin kuvvetinin ve esnekliğinin yanı sıra ESP (örümcek hisleri) yeteneğini de elde etmiştir. Ve bu günden sonra bu yeteneğini kullanmaya başlar. Film özetle bu şekilde kurgulanmış.

Örümcek Adam deyince akıllarına ne geliyor?

Ö (yaş 6): Ağları var. İnsanları tutabiliyor. Çok güçlü.

S (yaş 6): Çok değişik giyiniyor. Her istediğini yapabilir.

İ (yaş 5): Benim de Örümcek Adam gibi elbisem var. Ağlarım da var; ama ben atmıyorum.

N (yaş 4): - Onu çok seviyorum. Elinden ipler uzanıyor. O da bu iplerle duvarlara tırmanıyor.

- İpler nerede?

- Parmaklarından çıkıyor.

S (Yaş 6): Spider Man onun adı. Hem çok iyi hem de güçlü. Keşke babamın da ağları olsaydı.

B (yaş 5): - Hiç seyretmedim; ama seviyorum.

- Peki nereden tanıyorsun?

- Arkadaşım tanıştırdı. Örümcek Adam çantası var arkadaşımın.

A (yaş 6): En çok ağlarını seviyorum. Babamla Örümcek Adamcılık oynuyoruz, annemi kurtarıyoruz.

FOTOĞRAF: REUTERS

FOTOĞRAF: AP

Nereden kaynaklanıyor bu sevgi?

Güç cazibeyi arttırıyor

Bazı çocuklarda ve özellikle erkek çocuklarda güç öğesinin baskın olduğu görülür. Kahramanın güçlü oluşu ve amacına daima kolaylıkla ulaşabilmesi kahramanın cazibesini artırmaktadır. Çocuk bu filmle güç ihtiyacını bir nevi özdeşim kurarak ve hayalen yaşayarak tatmin etmektedir. Ayrıca film de güç somut bir cisme bağlanmış (ağlara). Yani gizli fark edilmeyen bir güç değil, sebebi anlaşılabilinen bir güç. Bu sebeple çocuğun kahramana ve dolayısıyla yaşananlara olan inancı artmaktadır.

Çocuk bu filmde kendini kahramana yakın hissediyor

Çocukların izledikleri çizgi filmlerin veya filmlerin bir çoğunda güçlü olan varlıkların insan olmadıkları farklı yaratıklar oldukları görülür. Bu çocuğun kahramanla yoğun olarak özdeşleşmesini engeller. Ancak Örümcek Adam ve benzeri filmler olayı yaşayan, güçlü olan ve diğer insanlardan farklı olan aslında sıradan bir insanda. Örümcek adam filmindeki Peter de bir öğrenciyken başından geçen bir olay neticesinde olağanüstü yeteneklere sahip oluyor. Bu durum da çocukta "neden olmasın, ben de belki böyle olabilirim" düşüncesini oluşturuyor. Bu durum çocuğun film kahramanı ile özdeşim kurmasına neden oluyor. Bu anlamda olay değerlendirildiğinde Pokemon, Beyblade tarzı çizgi filmlerden daha sakıncalı olduğu düşünülebilir.

Olağanüstü yetenekler ve sıra dışı olaylar

Ağlar, duvara tırmanma vs.. normalde yaşanmayan durumlar Bütün bunlar çocuğun ekrana kilitlenmesine neden oluyor. Çünkü çocuklar bu şekilde hem eğleniyorlar, hem de daha önce güncel yaşamda karşılaşmadıkları durumlar olduğu için neden -sonuç ilişkisini kuramıyorlar. Ve hep yaşanan olayların devamını ya da sonunu merak ettiklerinden merakla seyrediyorlar.

Aile içi kopukluk

Özellikle baba ile diyalog azlığı veya baba ile yaşanan diyalog problemleri. Evet çocuk Örümcek Adam ve benzeri bir kahramanı model almışsa bunun temelinde babasını tam bir model olarak görmeyişi yatıyordur. Baba evin güç imgesidir. Çocuk güce dayanma arzusunu babasıyla karşılar. Ancak babayla görüşemeyen ve yetersiz diyalogları olan çocuklar güç arayışına girerler. Kimi zaman Örümcek Adam ve benzeri kahramanlar çocuğun bu ihtiyacını doldurur. Ve bir süre sonra çocuk ebeveyni yerine bu kahramanları modellediğinden onlar gibi olmaya çalışır. Tabii babasıyla diyalogları kuvvetli olan ancak Örümcek Adam'ı seven çocuklar da olabilir. Ancak sevmek ayrı, modelleyip onun gibi olmak ayrıdır. Önemli olan çocuğun film ile gerçek yaşamı ayırt edebilmesidir.

Kullanılan öğeler

Örümcek Adam'ın kostümü (şekil ve renk olarak), kullanılan müzik gibi birtakım faktörler de filmin cazibesini artırır ve bilinçaltına işlenmesini de kolaylaştırır.

Bunun dışında film için yapılan reklamlar arkadaş ortamlarında filmin içeriğinin konu olması, çocukların filme yönelmelerindeki bir diğer etkendir.

Çocukların yaramazlıklarından bıkan anne-babalar çoğunlukla çocukları eğlendiren televizyon ve bilgisayar karşısında durmalarından memnun oluyor. Halbuki bilgisayar oyunları ve çizgi filmler çocuk için her zaman faydalı olmayabiliyor.

Sakıncaları var mıdır?

Örümcek Adam filminin kontrolsüz seyredilmesi durumunda farklı yaş gruplarında farklı negatif etkiler oluşturabildiğini görürüz. Hangi yaş önemlerinde ne gibi sakıncaları vardır.

2-7 yaş

Bu yaşlarda çocuğun soyutu algılayabilmesi, gerçek ile gerçek dışı hadiseleri birbirinden ayırt edebilmesi, objektif bir biçimde neden-sonuç ilişkisi kurarak yorumlar yapabilmesi beklenmez. Bu zaviyeden değerlendirildiğinde, çocuğun filmin kurgusunu tam olarak algılayamadığını ve hatalı bir değerlendirme ile bilinçaltına işleme tehdidi ile baş başa olduğunu söyleyebiliriz. Çocuk seyrettiklerinin bütünüyle sadece bir filmden ibaret olduğunu anlayamaz ve seyrettiği gibi olma arzusu taşımaya başlar. Yani kendini filmin karamanının yerine koyarak davranmaya başlar ki zaten geçtiğimiz yıllarda bir çocuğun kendini Pokemon zannedip, balkondan aşağıya atlaması bunun en tipik örneklerindendir. Ayrıca bu yapının kahramanının Pokemon gibi hayali bir varlık olmadığını hatta normal bir insan olduğunu; ancak birtakım kabiliyetlerinin var olduğunu düşünecek olursak, çocuğu modelleme ihtimalinin arttığını düşünebiliriz. Kısaca diyebiliriz ki kurgu bu yaş döneminde çocuğun zihinsel kapasitelerini zorlamaktadır. Bütün bunlardan dolayı erken yaşta çocuğun hayal dünyası kesinlikle gerçekleşmeyecek birtakım hayallerle zedelenir ve ileriki yıllarda hayal dünyasının etkin kullanımı azalır. Bunun dışında çocukların kahramanı çok fazla benimsemeleri durumunda babalarını bu şekilde görmek isteyebildikleri veya babalarının Örümcek Adam kadar güçlü olmadığını gördüklerinde, baba yerine Peter ile özdeşim yaşamak istedikleri görülmüştür.

İLLÜSTRASYON: ORHAN NALIN

7-12 yaş

Bu yaş grubu seyrettiklerinin gerçek olmadığını bilir. Ancak bu, kahramana duyulan hayranlığa etki etmez. Çocukta her ne kadar (seyrettiklerinin gerçek olmadığını bilse de) Örümcek Adam olma isteği oluşur. Karşılaştığı sorunlar karşısında bu yetilere sahip olamadığı için çözüm üretmek istemez, kendisini bu anlamda yetersiz hisseder. Yani bu tarz film veya çizgi filmleri fazla seyreden çocukların sorunlara çözüm üretme becerilerinin zayıfladığını ve kendilerini yetersiz gördüklerinde özgüvenlerinin negatif etkilendiği görülür.

Bu sevgi ve ilgi engellenmeli mi?

Engellenmemeli, ancak dengelenmeli. Çünkü bütünüyle engelleme gayreti içinde bulunma, çocuğun ilgisini görmezden gelme anlamına gelir, bu da çocukta anlaşılmadığı hissi uyandırabilir. Çocuklar için anlaşılıyor olmak, ilgilerine ve zevklerine saygı duyulması çocuk için önemlidir ve kişiliklerine olumlu olarak yansır. Bunun dışında mesela çok istediği halde çocuğun seyretmesini yasaklamak, çocuktaki merakı kamçılamaktadır. Bu sebeplerle çocuğun seyretmemesini sağlamak ya da seyretse bile hislerinden ötürü çocuğu kınamak çocuğa daha fazla zarar verir. Peki öyleyse ne yapmalı?

Uçmak, istediğini kolayca elde etmek, eşyaları yerini değiştirmek çocuklar için ilgi çekicidir. bu nedenle çizgi filmlerin konularının çoğunu hayal ürünü şeyler oluşturur.

Alınması gereken tedbirler nelerdir?

■ Engellenmemeli; ancak dengelenmeli. Yani çocuğun bu tarz filmi tek başına seyretmemesi gerekir. Ebeveyn çocuğuyla birlikte bu filmi izlemeli, akabinde olaylar, kişiler ve durumlarla ilgili olarak çocuğuyla konuşmalı.

■ Baba çocuğuyla diyaloglarını artırmalı. Ne kadar çok paylaşım yaşanabilinirse, çocuk o denli babayı model kabul eder. Bu da seyrettiklerini modelleme ihtimalini önler.

■ Çocuğun ilgisini ya da hislerini anlamak, akabinde kendi düşüncelerimizi onunla paylaşmak gerekir. Şöyle ki; örneğin "Örümcek Adam'ı çok seviyorsun ve seyretmeyi çok fazla istiyorsun galiba" tarzı bir cümle ile konuşmaya başlanabilir.

FOTOĞRAF: REUTERS

Çocukların bu tür filmler seyretmesine katı bir şekilde yasak koymayın. Sadece seyredilen şeyleri dengelemeye çalışın.

■ Çocuğa anlaşılma duygusu kazandırıldıktan sonra seyrettiklerini nasıl algıladığı öğrenilmelidir.

■ Çocuğa bu tarz çizgi filmlerin sadece eğlenmek amaçlı seyredilebileceği ve içeriğinin tamamen hayal ürünü olduğu söylenmeli ve çocuğun bu konudaki tüm soruları yaşı ve algılama kapasitesi göz önüne alınarak cevaplanmalıdır.

■ Çocuktaki özdeşim arzusunu artırma ihtimali olduğundan tercihan Örümcek Adam resimlerinin bulunduğu malzemeler, kostümler vs alınmamalıdır. Ancak çocukta çok şiddetli bir arzu görülüyorsa bu arzu bütünüyle görmezden gelinmemeli, çok sınırlı olmak şartıyla minik malzemeler alınmalı. Sonrasında da bu malzemelerin alınmasının bireyi Örümcek Adam gibi yapmayacağı, malzeme üzerindeki resimlerin sadece bir süs olduğu hatırlatılmalıdır.

■ En önemli noktalardan biri de çocuğa ve özellikle güç öğesi baskın çocuğa insan olmanın güzelliği, bize verilen organlar ve yeterliliklerle birçok işi başarabildiğimiz bu anlamda hayvanlardan daha üstün olabildiğimizi, örümcekteki güce bizim ihtiyacımızın olmadığı bir sohbet ortamında aktarılmalıdır. Bu şekilde çocuğa kendisinde bulunan organ ve yetilerden memnun olması sağlanmalıdır.

■ Bunun dışında çocuğu başarılı kılan faktörler ön plana çıkartılmalı ve "insanların olağanüstü güçleri olmasa da kendilerinin başarılı olabildikleri ve diğer insanlarla bu özellikleri ile ayrıldıkları" hissettirilmelidir.

Sütkardeşimin kardeşiyle evlenebilir miyim?

Ben bebekken annem arkadaşının bebeğini emzirmiş. Sütkardeşim ve onun kardeşleriyle aynı mahallede büyüdük. Şimdi sütkardeşimin ağabeyi benimle evlenme talebinde bulunuyor. Dinimizde sütkardeşlerinin evlenemeyeceğini biliyoruz; ama süt kardeşin ağabeyi ile evlenilebilir mi, bilmiyoruz, bizi aydınlatır mısınız?

İslâm dini belirli akrabalar ile evlenilmesini yasaklamıştır. (Nisâ 4/22, 23) İslâm hukukunda, kendileriyle evlenilmesi yasaklanan kadınlara "muharremât" denir. Devamlı ve geçici olarak ikiye ayrılan evlenme engellerinden biri süt hısımlığıdır. Süt hısımlığı devamlılık arz eder; fakat miras hakkı doğurmaz. Bu hısımlık, çocukla öz annesi dışında kendisine süt veren kadın ve onun belirli derecedeki yakınları arasında meydana gelen hısımlıktır. Hukukçuların çoğunluğuna göre; çocuğun "ilk iki yaş içerisinde" emdiği süt az olsun çok olsun süt hısımlığının meydana gelebilmesi için yeterlidir. Şâfiî mezhebi, süt hısımlığının zuhur edebilmesi için "ilk iki yaş içinde" "beş fâsılalı ve doyurucu olması"nın şart olduğunu söyler. İlk iki yaş içinde olmayan süt emişler müctehidlerin çoğunluğuna göre bir hısımlık ve evlenme yasağı doğurmaz. Miras hakkı doğurmayan; fakat ebedî evlenme engeli taşıyan süt hısımları şunlardır:

1- Sütanne-baba, sütnine-dede.

2- Süt çocuklar ve torunlar.

3- Sütkardeşler ve onların çocukları.

4- Sütnine ve dedenin sadece çocukları, bunlar süthalalar ve sütteyzelerdir.

5- Eşin sütanne ve ninesi.

6- Eşin önceki evliliğinin sütten olan kız çocukları ve kız torunları.

7- Sütbaba ve dedenin sütanne ve sütnine dışındaki eşleri.

8- Süt çocuklar ve torunların eşleri.

Bunlardan anlaşıldığı gibi süt hısımlığı, süt emen çocuğun kendisi ile sütannesi ve onun belirli akrabaları arasında meydana gelmektedir. Başka bir deyişle süt emen çocuğun süt emmeyen kardeşleri süt hısımlığı dışındadır. Durum böyleyken süt emen çocuğun sütkardeşi ile süt emmeyen çocuğun (süt emen çocuğun kardeşi) evlenmesinin bir sakıncası yoktur.

Süt hısımlığının dışında devamlılık arz eden, yani tarafların birbiriyle evlenmesine ebedî olarak engel olan diğer sebepler ise "kan hısımlığı" ve "sıhrî hısımlıktır".

Kan hısımlığı, kan bağıyla meydana gelir. Bu hısımlığa göre, erkek kişinin kendi annesi, ninesi, kızı, kız torunları, kız yeğenleri veya onların kızları, teyze ve halasıyla evlenmesi ebedîyen yasaktır. Buna kıyasla kadın kişinin de kendi babası, dedesi, oğlu, oğlan torunları, oğlan yeğenleri veya onların oğulları, dayı ve amcasıyla evlenmesi ebedîyen yasaktır.

Sıhrî hısımlık, evlenmekten doğan hısımlıktır. Buna göre, erkek kişinin üvey annesi, üvey ninesi (anne, baba tarafı fark etmez), gelinleri, kayınvâlide ve eşin her iki taraftan nineleri, üvey kızları ve üvey torunlarıyla evlenmesi ebedîyen yasaktır. Üvey kız ve torunlarla evlenme yasağının başlaması için evliliğin fiilen (zifafla) başlaması gerekmektedir. Yani evlilik fiilen başlamadan bitecek olsa, bu durumda erkek ayrıldığı kadının üvey kızını kendisine nikâhlamasında bir sakınca yoktur. Kadın kişinin de üvey babası, üvey dedesi (anne, baba tarafı fark etmez), damatları, kayınpederi ve eşin her iki taraftan dedeleri, üvey oğulları ve üvey torunlarıyla evlenmesi (evlilik fiilen başladıktan sonra) ebedîyen yasaktır.

Bu bilgilerden anlaşıldığı gibi Müslüman kişinin yanlış bir evlilik yapmaması için akraba ve yakınlarını iyi tanıyıp “kim kimin nesi” olduğunu iyi bilmesi gerekmektedir. Bu durumda yapılacak iş; büyüklerin çocuklarına daha küçüklüklerinden itibaren akrabalarını tanıtıp onlarla sevgi ve saygıya dayalı sürekli ilişkiler kurarak çocuklarının akrabalık bağını kavramalarını sağlamalarıdır. Unutulmamalıdır, İslâm dini akrabalık ilişkilerine çok önem vermektedir. Allah’ın rızasını kazanmayı ümit ederek, sevgi ve saygı üzerine kurduğumuz yuvalarımızın hayırlı ve uğurlu olması temennisiyle.

Ne yapacağım şimdi? Süt hısımlığı yıllar sonra sorun olacağından ailelerin çok dikkatli olması gerekir. Süt emen bebekler yarın birbirine eş olmamalı...

Seçkin bey, 2004 Nisanında her gece uygulayacağı 20-25 dakikalık bir program yapar. Aradan iki ay geçer ve haziran ayında Yasin'i ezbere okuduğunu farkeder.

■ **MUSTAFA ERTEM**

Yâsîn Sûresi'ni

hangi yaşta ezberleyelim?

Şimdi sizlere "Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir" ilkesini ilerlemiş yaşına rağmen hayata geçirmiş bir örnek insandan söz edeceğim. Kendisi riya endişesiyle bahsetme niyetinde değilse de, bendeniz, derginiz vasıtasıyla Müslüman kardeşlerimize örnek olur düşüncesiyle sizlerle paylaşmak istedim.

Evet, bahsetmek istediğim konu, yakinen tanıdığım 38 yaşındaki Seçkin kardeşimizin azmi ve gayretiyle, birçok insanın belki de şeytanın hilelerine mağlup olarak isteyip de gerçekleştiremediği bir niyeti hayata geçirmesini ele alıyor. Seçkin Bey, evine bilgisayar aldığı 1997 yılında (o zamanlar tabii 31 yaşında) içinde Kur'an-ı Kerim hatmi ile hadis-i şerif ansiklopedisi de bulunan bir CD alır. Bu CD'den çoğu zaman Yasin Sûresi'ni açarak dinlemeyi adet edinmiş ve tâ o zamandan kafasına koymuştur, bu sûreyi ezberlemeyi. Hatta ilk günden üçüncü ayete kadar da ezberlemiştir bile. Öyle ki, mealini Arapçasından daha iyi bilmektedir.

Ama nedense, iş-güç vs. bahanelerle, ezberi üçüncü ayetten ileriye gitmez. Böylece aylar, hatta yıllar geçer. Takvimler 2004 Nisanı'nı gösterdiğinde, Seçkin Bey 38'ine gelmiş, ancak hâlâ Yasin'i ezberlemeyi bir türlü becerememişti.

Ta ki, bir kitapta, amellerin sevabı ve bazı sûrelerin faziletleriyle ilgili olarak, normal" "Sure-i Yâsin'in on defa Kur'an kadar" olduğunu ve "her bir harfinin takriben beş yüze yakın sevabı bulunduğunu" okuyunca; daha önceden de bildiği Hz. Peygamberin (sas) bu sûreyle ilgili olarak buyurduğu "Her şeyin bir kalbi vardır. Kur'ân'ın kalbi de Yâ-Sîn'dir. Kim bu sureyi okursa, Cenab-ı Hakk, bu okuması sebebiyle kendisine, Kur'ân-ı Kerim'i -Yâ-Sîn hariç- on kere okumuş sevabını verir." hadisi kendisini kamçılayana kadar.

Yasîn Sûresi'yle birlikte Vâkıa ve Mülk sûreleri hakkındaki faziletleri de öğrenen Seçkin Bey, nisan ayında kendine bir program yapar.

"Her şeyin bir kalbi vardır. Kur'ân'ın kalbi de Yâ-Sîn'dir. Kim bu sureyi okursa, Cenab-ı Hakk, bu okuması sebebiyle kendisine, Kur'ân-ı Kerim'i -Yâ-Sîn hariç- on kere okumuş sevabını verir." Hz. Muhammed (sas)

Her gece önceleri yarım saatini, daha sonraları ise 20 dakikasını ayırarak Kur'an-ı Kerim'den bu üç sûreyi okuyacaktır. Kastı bu sureleri ezberlemek olmamakla birlikte, kendine ciddi bir vazife olarak benimsediği okuma programının aksamasına izin vermez. Gece okuyamasa bile, ertesi sabah ya da öğleye kadar bulduğu, daha doğrusu ayırdığı bir vakitte uygular programını. Haziran ayına geldiğinde ilginç bir durumu fark eder. Seçkin Bey, 83 ayet uzunluğundaki Yâsîn Sûresi'nin takıldığı bir-iki yer dışında tamamını, 96 ayeti bulunan Vâkıa Sûresi'nin de büyük bir kısmını ezbere okuyabilmektedir. Bunun üzerine programını her gün aksatmadan sürdüren ve ezberleme üzerinde de yoğunlaşan Seçkin Bey, birçok insanın, "Yaşım geçti, artık bu işleri beceremem" dediği bu konuda gençlere taş çıkaracak hale gelir. Aylardan ağustos olur ve Seçkin Bey Kur'an-ı Kerim'den her gece Yasin, Mülk ve Vâkıa sûrelerini okumaya devam eder; ama ikisini ezbere olarak. Mülk Sûresi'nin ise ezberlenmesine ramak kalmıştır artık..

Haydi dostlar, işbaşına. Acaba bizim de her gün için uyguladığımız, Kur'an-ı Kerim'den bir okuma programımız var mı? Yoksa, böyle bir program düzenlemeyi düşünüyor muyuz? Ya da, Yasin Suresi'ni ezberlemek içinde bir ukde olarak kalanlar ve "Artık benden geçti, bu yaştan sonra ezberleyemem." diyenler, 38 yaşındaki Seçkin Bey, herkese örnek olmalı değil mi? Bizler de, bayramlarda veya diğer günlerde, kabirlerini ziyaret ettiğimiz geçmişlerimize, Yasin Suresi'ni ezbere okusak fena mı olur? Evet, Mevlid Kandili'ni Yasin'i ezberlemiş biri olarak ihyâ etmeniz için, yeteri kadar zamanınız var. Bizden hatırlatması.

Çobançeşme Mh. Kalender Sk. No: 21 Y.Bosna/İstanbul

dr.can@zaman.com.tr

DR. CAN

Bir ezan da benim için dinle

Tülay Bolat-Sidney

9 yıldır evliyim. 3 çocuk annesiyim. 4,5 yıldır Avustralya'dayız, ondan önce Kazakistan'daydık. Mükemmel bir eşim var. Öğretmen. Gündüz okulda, geceleri görüşmeleri oluyor. Onunla gurur duyuyorum. Buranın hali ise belli. Çocuklarımın eğitimi ve ahlakı ile ilgili ciddi endişeler içindeyim. Eşim "Türkiye'ye göndereyim, orada okutalım" diyor ama ben ve çocuklar ondan ayrılmak istemiyoruz. Gurbetlik zor. Yalnızlığı içimizde hissediyoruz. En önemlisi de manevi olarak açız. Arasıra anamızı, sevgilimizi özlercesine Türkiye'mizi özlediğimizde gelip gitmek istiyoruz; ama yol çok pahalı. Ancak 4 yılda bir gelip gidebiliyoruz. Lütfen benim için bir ezan sesi dinlersen minnettar olucam Can abi.

Dr. Can

Bitirdin beni güzel kızım, felç ettin beni... Mektubunu bitirdikten sonra ben de bittim ve sanki İnönü Stadı'nda maç izlemiş gibi oldum... Belki de ilk kez, mektup okuduğum zamanki hislerimi gizleyememişim eşimden ki, sabaha yakın bir zamanda uyurken çalışma odama gelip "Ne oldu, seni ağlatan nedir?" diye sordu. Sonra da e-mailin devamını okuyup benden izin alarak sana birkaç satır yazmak istediğini söyledi.. Yine bir "ilk"tir ki bir okuyucum "Lütfen dergide yayınlanmasın" dediği halde dayanamadım yazıyorum...

Güzel kızım. Seni hiç görmedim ve tanımam yaşın da "kızım"dan küçük; ama sana "canım annem" diye hitap etmek istiyorum. Ahir ömrümde dinlediğim her ezanı bir de senin için ve senin gibi gurbette, hicrette olup ezanı özleyenler için dinleyeceğim. Utanmasam sabah namazına 1,5-2 saat kala evimin terasına çıkıp, Sidney'de mağrip vaktidir deyip ezan okuyacaktım ve senin duyacağından da emindim. Aslında Türkiye'de yaşayıp Sidney'e gitmek ve orada yaşamak isteyen milyonları düşündüğümde, sizin bu imkanlara rağmen ezanı, vatan toprağının kokusunu ve dostlarımızın gülen gözlerini özlemeniz işin ayrı bir rengi ve tadı olsa gerek Bilal-i Habeşi'nin Medine'yi, Medinelilerin de onun ezanını özlemesini hatırlattı bana... Ve yurtdışındayken Türkiye'yi telefonla aradığımda ezan sesine rast gelirsem nasıl hipnotize edilmiş gibi kalakaldığımı, lâl kesildiğimi hatırlattı...

"Din bir telkindir" diyen Nebiler Sultanı'nın kutlu hadisini hatırlattı.. 24 saatlik bir bebek ezandan, Kur'an'dan, kametten ne anlar diyenleri hatırlattı. Çocuklarımıza hatta daha anne karnındayken verilebilecek telkinleri hatırlattı. Er Risale filmindeki (Çağrı) okunan ilk ezan sahnesini ve sonundaki dünyanın her yerindeki çağrıları hatırlattı. Hatta manevi kulağıma üflenen "Elestü" bestesini duyar gibi oldum...

Komadayken "Ya ensar" nidasıyla adeta dirilen sahabi gibi, mahşerde en sıkıntılı anda bile bir ezan sesiyle gönlü inşirah bulacak milyonların varlığını hissettirdi bana.

"Bu ezanlar ki yurdum onunla inlemeli,
Hüşyar kalpler onu Sidney'den dinlemeli"

Cevabıma İnönü Stadı'ndan başlamıştım yine bir tribün sloganıyla bitireyim: Avrupa Avrupa duy sesimizi, bu yükselen "Tülay"ların ezan sesleri!

Her ezanda dualaşalım Sidney...

hangisi doğru?

1. Örümcek adam çizgi film ve oyunlarına ilgi duyan çocuklara aşağıdakilerden hangi yaklaşım tarzı sergilenmemelidir?

a) Çocuğa bu tarz çizgi filmlerin sadece eğlenmek amaçlı seyredilebileceği ve içeriğinin tamamen hayal ürünü olduğu söylenmeli.
b) Engellenmemeli ancak dengelenmeli.
c) Örümcek adamı seyretmesi kesinlikle yasaklanmalı ve seyredildiği takdirde ceza verilmeli.
d) Örümcek adam resimlerinin bulunduğu malzemeler, kostümler vs... alınmamalıdır.

2. Çocukları örümcek adamı seyretmeye sevkeden sebepler arasında aşağıdakilerden hangisi bir gerekçe olamaz?

a) Çocuk bu filmle güç ihtiyacını bir nevi özdeşim kurarak ve hayalen yaşayarak tatmin etmektedir.
b) Çocuk film kahramanı Peter gibi olabileceğini düşünür.
c) Olağanüstü şeyler çocuklara eğlenceli geliyor.
d) Filmde çocuklara çeşitli hediyeler vaad edilmektedir.

3. Bebeklerin ağlamalarına aşağıdakilerden hangisi sebeb olur?

a) Yetersiz ilgi, can sıkıntısı
b) Aşırı yorgunluk
c) Fazla yabancı yüz görmek
d) Hepsi

boşlukları doldur

1. Bebekler .... anne-babanın ruh halini hisseder.

2. Kim .... kasden terkederse ameli bâtıl olur." (Buhari, Mevakitü's-salat, 553)

3. ...., evlenmekten doğan hısımlıktır.

4. Kur'an'ın kalbi .... ,dir.

doğru yanlış

1. Kan hısımlığı evlenmeden doğan hısımlıktır.

D Y

2. İslam hukukunda, kendileriyle evlenilmesi yasaklanan kadınlara "muharremat" denir.

D Y

CEVAPLAR

HANGİSİ DOĞRU
1. c , 2. d, 3. d

BOŞLUKLARI DOLDUR
1. Aşırı sinirli 2. İkindi namazını 3. Sıhri hısımlık 4. Yâsin Sûresi

DOĞRU—YANLIŞ
1. Yanlış, doğrusu "Sıhri hısımlık evlenmeden doğan hısımlıktır" olacaktır , 2. Doğru